

Saturs

7	Ineta Ziemele. Priekšvārds
9	Ievads
25	I nodaļa. Vispārējie noteikumi
37	II nodaļa. Saeima
49	III nodaļa. Valsts prezidents
55	IV nodaļa. Ministru kabinets
61	V nodaļa. Likumdošana
79	VI nodaļa. Tiesa
87	VII nodaļa. Valsts kontrole
97	VIII nodaļa. Cilvēka pamattiesības

Priekšvārds

Satversmes tiesas kompetencē ir vērtēt, vai tiesību norma atbilst Satversmei, īstenojot savu kompetenci, Satversmes tiesa interpretē Satversmi. Kopš Satversmes tiesas izveidošanas tā ir atklājusi daudzas Satversmē ietvertās atzinās, no kurām šajā krājumā apkopotas būtiskākās. Kāpēc Satversmes tiesa uzskatīja par nepieciešamu šādu krājumu izveidot?

Latvija pieder Rietumu kultūrtelpai. Šo kultūrtelpu raksturo tādi principi kā demokrātija, tiesiskums un cilvēktiesību ievērošana. Latvijas Republikas Satversme balstās šajā trīsvienībā, proti, demokrātijā, tiesiskumā un cilvēktiesībās. Taču Latvijas vēsturi veido ne tikai demokrātijas periods. Latvija ir pārdzīvojusi gan autoritārismu, gan totalitārismu un atkal atguvusi savu demokrātisko Satversmi 1990. gadā. Kopš tās dienas brīvā Latvijā ir izaugusi tikai viena paaudze. Turklāt Satversmes saturs ir plašs un jēga dziļa. Gan lasot Satversmes sapulces stenogrammas, gan vērojot, kā šobrīd ikdienā izmantojam savas valsts pamatlikumu, ir nācies atzīt, ka līdz Satversmes satura pilnīgai noskaidrošanai un Satversmes demokrātiskā tiesiskā gara patiesai pieņemšanai Latvijas tautai vienmēr ir bijis vēl kāds ceļa gabals ejams. Lai palīdzētu šajā ceļojumā, kas kopumā veicina pilsoniskās sabiedrības nostiprināšanos, Satversmes tiesa sniedz lasītājam vienu no atbalsta līdzekļiem – Satversmes tiesas atziņas par Satversmes pantiem.

Tiesiskums ir arī sabiedrības kultūras elements, kas raksturo demokrātisku sabiedrību. Tomēr Latvijas vēsture liecina, ka tiesiskuma elements indivīda un sabiedrības kultūrā ir īpaši cietis. Lai Latvija kļūtu par labklājības valsti, kurā katrs cilvēks spēj brīvi un cieņpilni attīstīties, ir jāstiprina tieši Satversmē ietvertais tiesiskuma princips un tiesiskuma kultūra sabiedrībā. Visiem kopā ir jāstiprina sasniegtais. Turklāt pasaule strauji attīstās un Latvijai jāiet laikam līdzī. Tam ir nepieciešamas modernas idejas. Idejas vislabāk rodas brīvā un vienlīdzīgā sabiedrībā.

Satversmes tiesas vārdā izsaku cerību, ka Satversmē ietvertās un Satversmes tiesas atklātās atziņas kļūs par vaduguni ikvienam Latvijas iedzīvotājam ikdienā un palīdzēs stiprināt ikviena iekšējo brīvību brīvā valstī, kā arī sekmēs pilsoniskās apziņas un kultūras nostiprināšanos. Tādējādi šis atziņu krājums satuvinās cilvēku ar valsts pamatlikumu – gluži tāpat kā Satversmes tiesas rīkotie skolēnu zīmējumu un domrakstu konkursi "Mana Satversme" un "Manas pamattiesības Satversmē". Zīmīgi, ka krājumu ilustrē zīmējumi tieši no minētajiem konkursiem.

Profesore *Ph. D.* Ineta Ziemele,
Satversmes tiesas priekšsēdētāja